

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1662

Vragen van de leden **Smeets** en **Plasterk** (beiden PvdA) aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de minister van Financiën over *de berichtgeving dat mvo-beleid bij grootbanken te wensen overlaat* (ingezonden 2 februari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Bleker** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 27 februari 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Bankbeleid onder de loep. Eerlijke Bankwijzer lanceert app die «mvo-gehalte» bank laat zien»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de constatering dat op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) het verbetertempo bij sommige banken in het afgelopen jaar is afgezwakt?

Antwoord 2

In de afgelopen jaren is er een toenemende aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen door banken, zowel binnen de sector zelf als in de samenleving. Deze toegenomen aandacht heeft er toe geleid dat de trend naar een verbeterd maatschappelijk beleid is ingezet. Dit volgt o.a. uit de rapportages van Eerlijke Bankwijzer, de Monitoring Commissie Code Banken en de resultaten van de Transparantiebenchmark die ik u op 6 februari jl. heb toegestuurd². Ook zijn er duidelijke verbeterpunten zichtbaar. Volgens de initiatiefnemers van de Eerlijke Bankwijzer hebben banken nog de nodige stappen te zetten op het vlak van MVO en met name op het vlak van transparantie over hun investeringsbeleid. In reactie hierop geven veel banken aan hard bezig te zijn met de verduurzaming van hun activiteiten en dat ze in 2012 meer openheid willen geven. Het is belangrijk dat banken doordrongen zijn van het belang van een transparant MVO-beleid, zowel ten aanzien van hun bedrijfsvoering als hun investeringsbeleid. Het is een goede

¹ Het Financieele Dagblad 28-01-2012 p. 40.

² Tweede Kamer, Vergaderjaar 2010–2011, Kamerstukken 26 485, nr. 23.

zaak dat initiatieven als de Eerlijke Bankwijzer bijdragen aan bewustwording bij consumenten en gevoel van urgentie in de sector. Belangrijk is dat de verbeterslag in gang is gezet en wordt voortgezet.

Vraag 3, 4, 5 en 6

Bent u, in relatie tot uw uitspraken in januari en maart 2011 over het belang van grote transparantie van financiële instellingen bij duurzaam ondernemen, en in het bijzonder van staatsbank ABN-Amro, nog steeds van mening dat grote transparantie van financiële instellingen, ook over hun MVO-beleid, van groot belang is? Zo nee, waarom niet?

Bent u van mening dat alle banken, en in het bijzonder door de staat gesteunde banken, MVO-beleid horen te voeren en daar transparant over moeten zijn? Zo nee, waarom niet?

Bent u, gegeven de uitkomsten van de Eerlijke Bankwijzer³ over banken die nog altijd onvoldoendes halen voor transparantie, omdat zij geen maatschappelijk jaarverslag volgens de internationale richtlijnen publiceren en/of weigeren hun MVO-beleid te publiceren, bereid om de banksector nogmaals op te roepen tot grotere transparantie over hun MVO-beleid? Zo nee, waarom niet?

Welke maatregelen treft u om de banken te overtuigen van de noodzaak tot openheid over de bedrijven en overheden waarin zij investeren?

Antwoord 3, 4, 5 en 6

Het kabinet verwacht van alle bedrijven, waaronder banken en andere financiële instellingen, dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid oppakken en transparant zijn over afwegingen en resultaten naar hun stakeholders. Door milieu-, sociale en governancefactoren mee te wegen in hun investeringsbeslissingen kunnen banken een sterke rol in de verduurzaming van het bedrijfsleven spelen. De vormgeving van het MVO-beleid is primair de verantwoordelijkheid van de onderneming zelf. Rekenschap geven van invulling van die rol is ook onderdeel van de eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid van banken, waarop het kabinet hen regelmatig aanspreekt:

- Minister Verhagen heeft tijdens de opening van de webportal FSinsight een oproep gedaan aan financiële instellingen om MVO in hun beleggingsbeleid en bedrijfsvoering te integreren en beter verantwoording af te leggen⁴;
- In de hoedanigheid van aandeelhouder spreekt minister De Jager staatsdeelnemingen aan op de aanwezigheid van concreet MVO-beleid en transparante communicatie op dit gebied;
- MVO is een vast thema in handelsmissies, waar ook vaak financiële instellingen aan meedoen. Zo heb ik tijdens het AO van 17 november jl. aangegeven van zulke gelegenheden gebruik te maken om banken aan te spreken op hun (buitenlands) investeringsbeleid;
- Eind 2011 is een Europese conferentie georganiseerd in Amsterdam door Responsible Investor⁵ in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor financiële instellingen en bedrijven die internationaal opereren;
- Een werkgroep van het Nationaal Contactpunt voor de OESO-richtlijnen buigt zich over de betekenis van de geactualiseerde OESO-richtlijnen voor de financiële sector.

Zie verder het antwoord op vraag 8 en 9.

Vraag 7

Hoe is uw onderzoek gevorderd om transparantie over investeringen van bankgroepen op enigerlei wijze mee te laten wegen in een toekomstige update van de Transparantiebenchmark, zoals u heeft toegezegd tijdens het algemeen overleg van 17 november 2011?

³ Beleids-scoreoverzicht van de Eerlijke Bankwijzer

<http://www.eerlijkebankwijzer.nl/wat-kunt-u-doen/vergelijk-uw-bank/overzicht>

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/maatschappelijk-verantwoord-ondernemen/nieuws/2012/02/01/verhagen-financiele-sector-moet-beter-verantwoording-afleggen.html>

⁵ www.responsible-investor.com/esgeurope2011.

Antwoord 7

Momenteel loopt de aanbesteding voor de uitvoering van de Transparantiebenchmark 2012 en 2013. De criteria zullen eind dit jaar in overleg met het panel van deskundigen worden herzien. Daarin zal expliciet de vraag worden meegenomen of, en zo ja, welke sectorspecifieke criteria, in het bijzonder voor de financiële sector, zullen worden opgenomen in de Transparantiebenchmark.

Vraag 8 en 9

Wat is uw mening over de suggesties van de Eerlijke Bankwijzer om banken tenminste een sectorverdeling van het totaalpakket van bedrijven waarin wordt geïnvesteerd te laten publiceren, te eisen dat banken voldoen aan internationale transparantierichtlijnen (GRI) en te eisen dat gepubliceerd wordt over het aantal zakelijke klanten dat ze aanspreken op sociale en milieu-issues?

Bent u bereid om, in samenspraak met de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de mogelijkheden te onderzoeken om naar Amerikaans voorbeeld van alle bedrijven die aan de Nederlandse beurs genoteerd zijn te verlangen dat zij hun kredietovereenkomsten met banken integraal publiceren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8 en 9

Volgens art. 2:391 lid 1 BW zijn grote ondernemingen, waaronder banken, verplicht te rapporteren over niet-financiële aspecten van ondernemen, met inbegrip van milieu en personeelsaangelegenheden, voor zover deze relevant zijn voor de interpretatie van de financiële informatie en de positie van de onderneming. De vorm waarin ondernemingen uitvoering geven aan en rekenschap van het gevoerde MVO-beleid is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de onderneming zelf. De richtlijn 400 biedt hiertoe een handvat en ook de internationale richtlijnen van GRI kunnen daarbij nuttig zijn. Veel banken maken daar ook al gebruik van. De resultaten van de Transparantiebenchmark tonen aan dat banken hier goede stappen in zetten: «De sector banken en verzekeraars, waaronder 28 ondernemingen binnen de onderzoeksgroep van de Transparantiebenchmark vallen, scoort bovengemiddeld met een gemiddelde score van 106 punten (vorig jaar 86)».

In de recente mededeling van de Europese Commissie over een nieuwe EU-strategie voor MVO tot 2014⁶ staat dat de Commissie zich buigt over verdere regelgeving op het gebied van transparantie. Daarbij heeft de Commissie aangegeven dit jaar met een wetgevend voorstel te willen komen voor het verbeteren van transparantie van sociale en milieu-informatie van bedrijven in alle sectoren⁷. De voorbereiding hiervan binnen de Commissie wordt naar verwachting voor de zomer afgerond. Daarnaast heeft de Commissie aangegeven voornemens te zijn om te overwegen «om alle investeringsfondsen en financiële instellingen te verplichten al hun klanten (burgers, bedrijven, overheden enzovoort) te informeren over de eventuele ethische of maatschappelijk verantwoorde investeringscriteria die ze hanteren, of over de eventuele normen en codes waaraan ze zich houden»⁸. Ik zal uw Kamer informeren over de implicaties voor het Nederlandse MVO-beleid. Mede gelet op het vorenstaande ziet het kabinet geen aanleiding om de bestaande transparatievereisten, zoals publicatie van het jaarverslag en de prospectusplicht, aan te passen.

⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/corporate-social-responsibility/index_en.htm

⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/corporate-social-responsibility/reporting-disclosure/index_en.htm

⁸ p.11 EC mededeling mvo: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/csr/new-csr/act_en.pdf